DERS PLANLARINDA TEMEL SORU KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN DİSİPLİNLER ARASI KAVRAMLARI DERİN ANLAMADAKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Abdulhak Halim Ulaş - Kılıç Köçeri - Elif Akan

Özet

Öğretmenler sınıflarında sıklıkla sorular sorarlar fakat bu soruların nitelikleri amaç ve kullanım şekillerine göre çeşitlilik göstermektedir. Aslında öğrenme, öğrencilerin düşünmeye sevk edildiği anda başlamaktadır. Bu nedenle temel niteliklere sahip bir ders, iki ölçütü bünyesinde barındırmalıdır. Bunlardan ilk öğrencileri düşünmeye ve düşündüklerini derinleştirmeye yönelten üzerinde durulması gereken fikirler olarak kabul edilirken ikincisi olgular ve kavramlar olarak ifade edilebilir. Dersler genel itibarıyla kavram örüntülerinin etrafında şekillenmektedir. Bu kavram örüntülerini düşünsel olarak daha derinleştirebilmek içinse öğrencilere sorular sormak daha derin ve kalıcı öğrenmelerin kapısını aralamaktadır. Öğrencileri düşünmeye iten en iyi yol, onlara cevapları kolayca bulunamayan, zihinsel bir süreç gerektiren ve tek doğru cevabı olmayan sorular yöneltmektir. Bu tür sorular "temel sorular" olarak adlandırılmaktadır. Temel sorular geçmişten günümüze kadar neredeyse her disiplinin ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır. Bu soruların evet ya da hayır gibi kısa cevapları bulunmamakla beraber yöneltildiği anda öğrenciyi düşünsel bir süreç içerisine taşımaktadır. Temel sorular, arzulanan ve sınıfta ihtiyaç duyulan anlamlı ve derin öğrenimi ortaya çıkarmak için bilgilere, olgulara ve kavramlara odaklanmaktadır. Bu sorular mantıksal gerekçeler içeren sonuçların keşfedilmesi yoluyla cevaplandırılmalıdır. Bu nedenle sorulara verilen cevaplar öğrenciden öğrenciye farklılaşmakta ve okullarda öğretilen bilgiler gerçek hayatta karşılaşılan problemleri çözme hususunda öğrenciye yol göstermektedir. İyi derecede yapılandırılmış bir temel soru, öğrencilerin ön bilgi ve yetenek seviyelerine bakmaksızın ele alınan kavramların tartışılmasına ortak bir zemin oluşturmaktadır. Bu soruların amacı, düşünmeyi kışkırtmak, sorgulamaya teşvik etmek ve daha derinlemesine sorgulama yaptırmaktır. Süreç bu şekilde işlediğinde öğrenciye

yöneltilen bir soru yeni soruları doğurabilmekte ve müfredattaki kavramlar üzerinden farklı disiplinlere bilgi aktarımını sağlayabilmektedir. Ayrıca bu soruların farklı disiplinlere ilişkin bilgi aktarımını sağlayarak anlamlı ve derin öğrenmelerin gerçekleşmesine katkı sağladığı alan yazın taraması sonucunda tespit edilmiştir. Bu nedenle süreç içerisinde temel soruların kullanılması, öğrencilerde kalıcı anlamayı sağladığı ifade edilebilir. Bu açıdan düşünüldüğünde araştırmanın amacı, müfredat içeriğine bağlı kalarak mevcut kavramları temel sorular aracılığıyla farklı disiplinlere yöneltmek, anlamlı ve derin bir öğrenmenin sağlanıp sağlanamadığını saptamaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Derslerinde temel soruları kullanarak anlama ve derin öğrenmeleri sağlamaya çalışan beş kişilik öğretmen grubunun temel soruların etkililiğine ilişkin görüşleri alınacak ve kayıtlar analiz edilmek üzere transkript edilecektir. Yapılan alan yazın taraması sonucundan Türkiye'de eğitim alanında temel sorulara yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle derin bir sistematiğe sahip temel sorular hakkında araştırma yapılmasının eğitim alanına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Temel sorular, kavram, anlama, derin öğrenim*

RESEARCHING THE EFFECTS OF ESSENTIAL QUESTIONS USED IN INSTRUCTION PLANS ON STUDENTS' UNDERSTANDING OF INTERDISCIPLINARY

Abstract

Teachers often ask questions in their classrooms, but the attributes of these questions vary according to their purpose and use. Learning begins as soon as students are prompted to think. For this reason, basic instruction should include two criteria. While the first students are considered to be ideas that should be considered to be focused on thinking and deepening what they think, the second can be expressed as facts and concepts. The instructions are generally shaped around the concept patterns. To be able to deepen these concepts more intellectually, asking questions to students opens the door to deeper and more enduring learning. The best way to get students to think is to ask questions that require a mental process, which is not easily found in answers, and have no one correct answer. Such questions are called "Essential Questions". Essential Questions have played an important role in the emergence of almost every discipline from past to present. Although there are no short answers like yes or no, they are provoking the student into a cognitive process as soon as they are addressed. Essential Questions focus on information, facts, and concepts to reveal the meaningful and deep learning that is desired and needed in the classroom. These questions should be answered through the discovery of the results with logical reasons. The answers to the questions are therefore different from the student to the student and guide the student to solve the problems encountered in real life of the information taught in the schools. So the Essential Questions provide an interdisciplinary transfer of information. A well-structured Essential Question is a common ground in the discussion of concepts, regardless of the students' pre-knowledge and skill levels. The purpose of these questions is to provoke thinking, advance interrogation, and have more questioning. When the process works in this way, a question addressed to the student raises new

questions and can transfer information to different disciplines through concepts in the curriculum. This indicates that meaningful and deep learning has begun. In this respect, the research aims to apply the curriculum content to direct the exciting concepts to different disciplines through the Essential Questions, to determine whether meaningful and deep learning has occurred. The research will use a semi-structured interview from form qualitative research techniques as a data collection tool. In their lessons, the five-person group of teachers who are trying to understand using the Essential Questions and provide deep learning will be given feedback on the impact of the Essential Questions and transcript to be analyzed. From the screening of the subject matter, it was determined that meaningful and deep learning has been revealed by providing information on different disciplines of Essential Questions. The Essential Questions that increase academic success are not investigated by our country's educational environment. It is therefore believed that the research on the Essential Questions with a deep system will contribute to the training area.

Keywords: *Understanding by design, reading comprehension, deep understanding, instructional plan*